

BENDROJO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. kovo 19 d.*

Byloje T-42/06

Bruno Gollnisch, gyvenantis Limonėje (Prancūzija), atstovaujamas advokatų W. de Saint Just ir G. Dubois,

ieškovas,

prieš

Europos Parlamentą, iš pradžių atstovaujama H. Krück, C. Karamarcos ir A. Padowska, vėliau H. Krück, D. Moore ir A. Padowska,

atsakovą,

dėl prašymo, pirma, panaikinti 2005 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento sprendimą neginti Bruno Gollnisch imuniteto ir privilegijų, antra, atlyginti B. Gollnisch dėl šio sprendimo patirtą žalą,

* Proceso kalba: prancūzų.

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Azizi, teisėjai E. Cremona ir S. Frimodt Nielsen (pranešėjas),
posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. sausio 28 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1. Protokolas dėl privilegijų ir imunitetų

- ¹ Protokolo dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, kuris iš pradžių buvo Europos Bendrijų jungtinės Tarybos ir jungtinės Komisijos steigimo sutarties priedas, o vėliau

pagal Amsterdamo sutartį – EB sutarties priedas (toliau – Protokolas), 9 straipsnyje numatyta:

„Europos Parlamento nariai negali būti apklausiami, sulaikomi ar traukiami atsakomybėn dėl einant pareigas pareikštos nuomonės ar balsavimo.“

2 Protokolo 10 straipsnyje teigiama:

„Europos Parlamento nariai sesijų metu naudojami:

- a) savo valstybės teritorijoje – imunitetais, kurie toje valstybėje yra suteikiami parlamento nariams;
- b) visų kitų valstybių narių teritorijose – imunitetu nuo bet kokios sulaikymo priemonės ir patraukimo atsakomybėn.

Imunitetas taip pat galioja Europos Parlamento nariams vykstant į Europos Parlamento susitikimų vietą arba grįžtant iš jos.

Imunitetu negali naudotis narys, užkluptas darantis nusikaltimą, taip pat joks imunitetas negali sukliudyti Europos Parlamentui pasinaudoti savo teise atšaukti vieno iš narių imunitetą.“

2. Parlamento darbo tvarkos taisyklės

3 Parlamento darbo tvarkos taisyklių 16 leidimo (2004 m. liepos mėn.) (OL 2005, L 44, p. 1) 5 straipsnyje numatyta, kad „Europos Parlamento nariai naudojami privilegijomis ir imunitetais, nustatytais Protokole <...>“.

4 Parlamento darbo tvarkos taisyklių 6 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyta:

„1. Parlamentas, vykdydamas savo įgaliojimus, susijusius su privilegijomis ir imunitetais, pirmiausia siekia išlikti vientisa demokratiška teisės aktų leidybos asamblėja ir užtikrinti Parlamento narių nepriklausomumą einant savo pareigas.

<...>

3. Kiekvienas Parlamento nario ar buvusio Parlamento nario Pirmininkui atsiųstas prašymas ginti imunitetą ir privilegijas yra paskelbiamas plenarinio posėdžio metu ir perduodamas atsakingam komitetui.“

- 5 Parlamento darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnio 6 dalyje nustatyta:

„Prašymo ginti privilegijas ir imunitetą atveju komitetas nustato, ar susidariusios aplinkybės yra administracinio pobūdžio ar kitokie Europos Parlamento narių, vykstančių į posėdžių vietą ir iš jos, laisvą judėjimą ribojantys suvaržymai, ar su nuomonės pareiškimu ar balsavimu vykdant įgaliojimus susiję apribojimai, ar aplinkybės gali būti priskirtos [Protokolo] 10 straipsnyje numatytiems atvejams, nepriklausantiems nacionalinės teisės sričiai, ir pateikia atitinkamai institucijai pasiūlymą padaryti reikiamas išvadas.“

3. *Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnis*

- 6 Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnyje nustatyta:

„Parlamento narys negali būti traukiamas atsakomybėn, apklausiamas, sulaikomas, suimamas ar teisiamas dėl einant pareigas pareikštos nuomonės ar balsavimo.

Dėl nusikaltimo ar kito rimto pažeidimo Parlamento narys gali būti sulaikomas arba kitaip atimama arba suvaržoma jo laisvė tik jei Asamblėjos, kurios narys jis yra, biuras tam davė sutikimą. Tokio sutikimo nereikia užklupus darant nusikaltimą arba kitą rimtą pažeidimą arba galutinio nuosprendžio atveju.

Parlamento nario suėmimas, laisvę atimančios ar suvaržančios priemonės arba persekiojimas yra sustabdomi sesijos metu, jei Asamblėja, kurios narys jis yra, to pareikalauja <...>.“

Faktinės bylos aplinkybės

- 7 Ieškovas Bruno Gollnisch yra Europos Parlamento narys ir *conseiller régional de la région Rhône-Alpes* (Ronos-Alpių regiono tarybos narys) (Prancūzija).
- 8 2004 m. spalio 11 d. ieškovas surengė spaudos konferenciją savo politinėje būstinėje Lione (Prancūzija).
- 9 Ta proga ieškovas aptarė tokias temas: Turkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą klausimą, Sutarties dėl Konstitucijos Europai ratifikavimo procesą, įkaitų Irake klausimą, politinę ir socialinę padėtį bei galiausiai Komisijos ataskaitą dėl rasizmo ir holokausto neigimo Jean-Moulin Lyon-III Universitete, perduotą Prancūzijos švietimo ministrui (vadinama *Roussso* ataskaita), susijusią, be kita ko, su kai kurių mokslininkų politinėmis nuomonėmis dėl Antrojo pasaulinio karo istorijos Europoje.
- 10 2004 m. spalio 15 d. Prancūzijos teisingumo ministras nurodė policijai pradėti tyrimą dėl ieškovo per šią spaudos konferenciją išsakytų kai kurių teiginių, kurie buvo įvertinti kaip paneigiantys nacionalsocialistinio režimo padarytus nusikaltimus žmoniškumui.

- 11 2004 m. lapkričio 29 d. laišku *procureur général près la cour d'appel de Lyon* (Liono apeliacinio teismo generalinis prokuroras) nurodė *procureur de la République de Lyon* (Respublikos prokurorui Lione) patraukti atsakomybėn ieškovą dėl to, kad jis ginčijo nusikaltimus žmoniškumui. *Procureur de la République de Lyon* iškėlė baudžiamąją bylą ieškovui remdamasis 1881 m. liepos 29 d. Įstatymo dėl spaudos laisvės (*Loi du 29 juillet 1881 sur la liberté de la presse*) (*Bulletin des Lois*, Nr. 637, 1881, p. 125) 24 a straipsniu. Šis straipsnis, būtent draudžiantis viešus pareiškimus, kuriais ginčijamas nusikaltimų žmoniškumui egzistavimas, o jį pažeidus kyta baudžiamoji atsakomybė, buvo įtrauktas 1990 m. liepos 13 d. Įstatymo Nr. 90-615, kuriuo siekiama užkirsti kelią bet kokiems rasistiniams, antisemitiniams ar ksenofobijos veiksams (*Loi n 90-615, du 13 juillet 1990, tendant à réprimer tout acte raciste, antisémite ou xénophobe*) (JORE, 1990 m. liepos 14 d., p. 8333) 9 straipsniu.
- 12 2005 m. balandžio 7 d. Luca Romagnoli, Parlamento narys, remdamasis Parlamento darbo tvarkos taisyklių 6 straipsnio 3 dalies nuostatomis, nusiuntė Parlamento pirmininkui laišką, kuriuo prašoma kreiptis į Teisės reikalų komitetą su prašymu ginti ieškovo parlamentinį imunitetą:

„Tai <...> akivaizdus *fumus persecutionis* atvejis, kai opozicijai priklausantis Parlamento narys traukiamas atsakomybėn vykdomosios valdžios atstovo, kuris yra dar ir jo priešininkas vietiniu lygmeniu, asmeniniu nurodymu.

Pagal [Protokolo] 10 straipsnio [pirmos pastraipos a punktą] Parlamento nario imunitetas, kuriuo naudojasi B. Gollnisch, yra imunitetas, kurį numato Prancūzijos konstitucinė teisė. Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnyje numatyta, kad Asamblėja, kuriai priklauso parlamento narys, gali reikalauti sustabdyti persekiojimą.

Veikdamas pagal [Parlamento darbo tvarkos taisyklių] 6 straipsnio 3 dalį, turiu garbę reikalauti ginti B. Gollnisch imunitetą jam sutikus.“

- 13 Per 2005 m. balandžio 14 d. Parlamento plenarinę sesiją Parlamento pirmininkas atsižvelgė į L. Romagnoli laišką ir perdavė prašymą ginti ieškovo imunitetą šioje srityje kompetentingam Teisės reikalų komitetui.
- 14 Per 2005 m. balandžio 21 d. vykusį Teisės reikalų komiteto susitikimą Parlamento narė D. Wallis buvo paskirta pranešėja byloje.
- 15 Po to, kai ieškovas gavo šaukimą 2005 m. balandžio 26 d. atvykti į *Tribunal correctionnel de Lyon* (Liono baudžiamųjų bylų teismą), 2005 m. balandžio 25 d. L. Romagnoli Parlamento pirmininkui nusiuntė naują laišką.
- 16 Per *Tribunal correctionnel de Lyon* vykusį posėdį bylos nagrinėjimas buvo atidėtas, nes Parlamentas dar nebuvo išnagrinėjęs ieškovo prašymo ginti imunitetą.
- 17 2005 m. birželio 9 d. Parlamento Teisės reikalų komiteto pirmininkas raštu kreipėsi į Prancūzijos teisingumo ministrą siekdamas, pirma, informuoti apie tai, kad pateiktas prašymas ginti ieškovo imunitetą, antra, pateikti kai kuriuos klausimus, susijusius su prieš ieškovą pradėtu teismo procesu.
- 18 2005 m. liepos 13 d. Parlamento pirmininkas raštu kreipėsi į Prancūzijos nuolatinį atstovą Europos Sąjungoje siekdamas jį informuoti apie proceso Parlamente būklę ir jo paprašyti perduoti teisminėms institucijoms prašymą laikinai sustabdyti baudžiamąjį procesą, kad Parlamentas galėtų išnagrinėti bylą ir priimti sprendimą dėl prašymo ginti ieškovo imunitetą.

- 19 Per 2005 m. liepos 14 d. Parlamento Teisės reikalų komiteto susirinkimą komitete įvyko indikatyvus balsavimas, po kurio komitetas įpareigojo D. Wallis parengti ataskaitos dėl ieškovo imuniteto gynimo projektą.
- 20 Atsakydamas į 2005 m. liepos 13 d. Parlamento pirmininko laišką, 2005 m. liepos 18 d. Prancūzijos teisingumo ministras parašė:

„Teismas, į kurį bus kreiptasi, viešame ir pagal rungimosi principą vykstančiame posėdyje priims sprendimą dėl kaltinimo pateiktų įrodymų egzistavimo ir pakankamumo, o iki tol įtariamajam galioja nekaltumo prezumpcija. Teisingumo ministras šiuo klausimu negali pateikti jokio vertinimo.

Be to, pažymėtina, kad per teisminį tyrimą B. Gollnisch, nors ir nepakluso šaukimui, kurį jam nusiuntė policijos tarnybos, nebuvo sulaikytas ir jam nebuvo pritaikytos jokios apsaugos priemonės, o tik dėl šių priemonių, kalbant apie nacionalinio Parlamento narius, reikalingas išankstinis Asamblėjos, kuriai jie priklauso, biuro leidimas pagal [Prancūzijos] Konstitucijos 26 straipsnį.“

- 21 Parlamento Teisės reikalų komitetas, kelis kartus susirinkęs ir išnagrinėjęs tris ataskaitų projektus, per 2005 m. lapkričio 22 d. susirinkimą priėmė ketvirtą D. Wallis ataskaitos projektą dėl prašymo ginti ieškovo imunitetą atmetimo.

22 Šios ataskaitos aiškinamoji dalis tokia:

4. Pirmąjį teisės aktų leidybos penkmetį Europos Parlamentas priėmė sprendimus dėl kelių prašymų panaikinti imunitetą. Parlamente vykę šių prašymų svarstymai leido nustatyti kelis bendruosius principus, kurie įtvirtinti rezoliucijoje, kurią Parlamentas priėmė per 1987 m. kovo 10 d. posėdį remdamasis Donnez ataskaita dėl [Protokolo] pakeitimo, susijusio su Europos parlamento nariais (A2-121/86). Tikslinga trumpai priminti kai kuriuos principus, į kuriuos turi būti atsižvelgta nagrinėjamu atveju.

a) Parlamento nario imunitetas nėra privilegija, kuri suteikiama vienam ar kitam Parlamento nariui, bet Parlamento ir jo narių nepriklausomybės nuo kitų institucijų garantija.

b) Tai, kad [Protokolo] 10 straipsnio pirmos pastraipos a punkte nurodomi nacionalinių parlamentų nariams pripažįstami imunitetai, nereiškia, jog Europos Parlamentas negali nustatyti savo taisyklių dėl parlamento nario imuniteto atšaukimo. Parlamento sprendimuose palaipsniui buvo sukurta nuosekli Europos Parlamento nario sąvoka, kuri iš esmės yra savarankiška įvairios nacionalinių parlamentų praktikos atžvilgiu. Tai leidžia išvengti, kad Parlamento nariai būtų vertinami skirtingai, atsižvelgiant į jų pilietybę. Todėl, nors atsižvelgiama į nacionalinės teisės suteiktą imunitetą, Europos Parlamentas, priimdamas sprendimą, ar reikia atšaukti Parlamento nario imunitetą, taiko savo nusistovėjusius principus.

Parlamento nario imunitetas yra skirtas Parlamento narių saviraiškos laisvei ir politinės diskusijos laisvei apsaugoti. Todėl kompetentingas Europos Parlamento komitetas visada pagrindiniu pripažįsta principą, kad visais atvejais, kai veiksmai, kuriais kaltinami Parlamento nariai, yra jų politinės veiklos dalis arba tiesiogiai su ja susiję, imunitetas negali būti atšauktas.

Tai apima, pavyzdžiui, nuomonės, kuri laikoma susijusia su Parlamento nario politine veikla, išsakymą per manifestacijas, viešuosius susirinkimus, politinėse publikacijose, spaudoje, knygose, televizijoje, pasirašant politinę proklamaciją ar net teisme.

- c) Šį principą papildė kiti argumentai, kuriais pritariama arba nepritariama imuniteto atšaukimui, ypač „*fumus persecutionis*“, t. y. prezumpcija, pagal kurią baudžiamojon atsakomybėn traukiama siekiant pakenkti Parlamento nario politinei veiklai. Kaip nurodyta *Donnez* ataskaitos aiškinamojoje dalyje, sąvoka „*fumus persecutionis*“ iš esmės reiškia, kad imunitetas neatšaukiamas, jei yra įtarimų, kad baudžiamoji byla pradėta norint pakenkti Parlamento nario politinei veiklai.

Taigi, kai persekiojimą pradeda politinis priešininkas, nebent būtų įrodyta kitaip, imunitetas nėra atšaukiamas, nes laikoma, kad persekiojimu siekiama pakenkti atitinkamam Parlamento nariui, o ne to, kad būtų atlyginta žala. Taip pat jei persekiojimas pradamas aplinkybėmis, kurios leidžia manyti, kad jo vienintelis tikslas yra pakenkti Parlamento nariui, imunitetas nėra atšaukiamas.

III. Siūlomo sprendimo motyvai

1. Teisės reikalų komitetas detaliai išnagrinėjo [Protokolo] straipsnius, kurie gali būti taikomi. Komisija nusprendė, kad ši byla turi būti nagrinėjama atsižvelgiant į [Protokolo] 9 straipsnį kartu su anksčiau nurodytais principais.

9 straipsnyje numatyta, kad „Europos Parlamento nariai negali būti apklausiami, sulaikomi ar traukiami atsakomybėn dėl einant pareigas pareikštos nuomonės ar

balsavimo“. Taigi absoliutus imunitetas susijęs tik su einant pareigas [nario] pareikšta nuomone ir balsavimu.

Parlamentas visada gynė pagrindinį principą, pagal kurį imunitetas jokia būdu negali būti atšauktas, kai veiksmai, kuriais kaltinamas narys, buvo atlikti einant Parlamento nario politines pareigas ar yra tiesiogiai susiję su tokiomis pareigomis. Tie patys principai turi būti taikomi ir prašymo ginti Parlamento nario imunitetą atveju.

- a) Remdamasis šiais principais Komitetas pripažino, kad kai B. Gollnisch savo nuomonę išsakė per 2004 m. spalio 11 d. spaudos konferenciją, jis nesinaudojo savi-raiškos laisve „einant [Europos Parlamento nario] pareigas“ .

Pagal B. Gollnisch pateiktus paaiškinimus jis pateikė Katynės žudynių įvertinimą atsakydamas į žurnalistų klausimus dėl stiprios kritikos, kurią jis išsakė dėl politinio įsikišimo į *Rouso* ataskaitą, susijusią su Lyon-III universiteto mokslininkų politinėmis nuomonėmis. Šie pareiškimai buvo tiesiogiai susiję su B. Gollnisch, kaip Lyon-III universiteto profesoriaus, profesine veikla ir neturėjo nieko bendro su jo, kaip Europos Parlamento nario, pareigomis.

Todėl negali būti teigiama, kad tai įvyko „einant [Europos Parlamento nario] pareigas“.

- b) [Parlamento darbo tvarkos] taisyklių 7 straipsnio 6 dalis yra įvykdyta. Pagal informaciją, kurią pateikė Prancūzijos teisingumo ministerija, B. Gollnisch iškelta baudžiamoji byla nėra kliūtis jam vykdyti savo įgaliojimus, trukdanti, pavyzdžiui,

dalyvauti Parlamento sesijose, komiteto susirinkimuose ir t. t. Iš šios informacijos aišku, kad B. Gollnisch neprivalo atvykti į posėdį ir gali būti atstovaujamas savo patarėjo. Be to, posėdis B. Gollnisch prašymu gali būti atidėtas.

2. Pagal [Parlamento darbo tvarkos] taisyklių 7 straipsnio 2 dalį komiteto pasiūlytas sprendimas turėtų apsiriboti siūlymu patenkinti arba atmesti prašymą ginti imunitetą ir privilegijas.

IV. Išvada

Atsižvelgdamas į anksčiau nurodytus argumentus, Teisės reikalų komitetas, išnagrinėjęs motyvus „už“ ar „prieš“ ginti imunitetą, siūlo atmesti prašymą ginti B. Gollnisch imunitetą.

- 23 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimu 2005/2072(IMM) (toliau – ginčijamas sprendimas) Parlamentas pasirėmė šiuo pasiūlymu ir tik nurodęs Teisės reikalų komiteto ataskaitą, bet nepateikęs kitų motyvų, nusprendė „neginti [ieškovo] imuniteto ir privilegijų“.
- 24 2008 m. vasario 28 d. sprendimu *Cour d'appel de Lyon* (Liono apeliacinis teismas) paliko galioti *Tribunal correctionnel* sprendimą, pagal kurį ieškovas nubaustas trijų mėnesių laisvės atėmimo bausme atidedant bausmės vykdymą ir 5000 EUR bauda, taip pat įpareigotas iš dalies atlyginti žalą civiliniams ieškovams.

- 25 Tačiau 2009 m. birželio 23 d. sprendimu *Cour de cassation* (Kasacinis teismas) (Prancūzija) panaikino 2008 m. vasario 28 d. *Cour d'appel de Lyon* sprendimą. Iš esmės *Cour de cassation* nusprendė, kad dėl aplinkybių, kuriomis kaltinamas ieškovas, jis negalėjo būti traukiamas atsakomybėn ir jo atžvilgiu priimtas galutinis sprendimas baudžiamojoje byloje.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 26 2006 m. vasario 13 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovas, remdamasis EB 230 straipsnio ketvirta pastraipa, pareiškė šį ieškinį, kuriuo prašo panaikinti ginčijamą sprendimą ir atlyginti tariamai patirtą neturtinę žalą.
- 27 Atskiru dokumentu, užregistruotu Bendrojo Teismo kanceliarijoje 2006 m. vasario 13 d., ieškovas pagal EB 242 ir EB 243 straipsnius prašė sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą. Šis prašymas buvo atmestas 2006 m. gegužės 12 d. Bendrojo Teismo pirmininko nutartimi.
- 28 2006 m. vasario 21 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu L. Romagnoli pateikė prašymą įstoti į bylą palaikyti ieškovo reikalavimus. 2008 m. vasario 14 d. Bendrojo Teismo trečiosios kolegijos pirmininko nutartimi šis prašymas buvo atmestas.
- 29 Atskiru dokumentu, pateiktu Bendrojo Teismo kanceliarijai 2006 m. balandžio 28 d., Parlamentą, remdamasis Bendrojo Teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalimi, pareiškė prieštaravimą dėl priimtino, kuriuo siekiama, kad visas ieškinyt būtų atmestas kaip nepriimtinas.

- 30 Dokumentu, pateiktu Bendrojo Teismo kanceliarijai 2006 m. birželio 20 d., ieškovas pateikė savo pastabas dėl Parlamento pareikšto prieštaravimo dėl priimtino.
- 31 2008 m. sausio 22 d. Bendrojo Teismo (trečiosios kolegijos) nutartimi šį prieštaravimą dėl priimtino buvo nuspręsta nagrinėti nagrinėjant bylą iš esmės.
- 32 2008 m. kovo 14 d. Parlamentas pateikė atsiliepimą į ieškinį.
- 33 2008 m. balandžio 1 d. kanclerio raštu ieškovui pasiūlyta pateikti dubliką.
- 34 Ieškovas per jam nustatytą terminą dubliko nepateikė, tačiau vėliau patvirtino suinteresuotumą, kad byla būtų išnagrinėta.
- 35 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (trečioji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.
- 36 2009 m. sausio 28 d. posėdyje buvo išklaustyti šalių žodinės pastabos ir atsakymai į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus .
- 37 Po to, kai buvo priimtas 2009 m. birželio 23 d. *Cour de Cassation* sprendimas, Bendrasis Teismas 2009 m. liepos 9 d. nutartimi nusprendė iš naujo pradėti žodinį procesą

ir taikydamas proceso organizavimo priemones paprašė šalių pateikti dokumentus ir atsakyti į klausimus, susijusius su aptariamu sprendimu. Šis prašymas buvo įvykdytas.

38 2009 m. rugsėjo 17 d. Bendrojo Teismo trečiosios kolegijos sprendimu žodinė proceso dalis buvo baigta.

39 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti 8 000 EUR neturtinės žalos atlyginimą,

— priteisti 4 000 EUR išlaidų, patirtų dėl atstovavimo ir šiam ieškiniui parengti.

40 Parlamentas Bendrojo Teismo prašo:

— pripažinti, kad išnyko ieškinio dalykas ir nebereikia priimti sprendimo po to, kai buvo priimtas 2009 m. birželio 23 d. *Cour de Cassation* sprendimas,

- papildomai, atmesti ieškinį kaip nepriimtina ar nepagrįstą,

- priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

1. Dėl prašymo panaikinti

Šalių argumentai

⁴¹ Visų pirma ieškovas, kurio buvo paprašyta išsakyti nuomonę dėl *Cour de Cassation* sprendimo poveikio šiam procesui, iš esmės teigia, kad jis tebėra suinteresuotas, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, pirma, siekiant išvengti, kad šis sprendimas netaptų precedentu, antra, todėl, kad jo atžvilgiu pradėtas naujas procesas dėl naujų aplinkybių ir dėl to svarbu, kad Bendrasis Teismas priimtų sprendimą dėl teisės klausimų, kurie keliami ginčijamame sprendime tam, kad Parlamentas ateityje nebepriimtų tokio paties sprendimo, trečia, todėl, kad *Cour de Cassation* sprendimu ne visiškai atlyginta neturtinė žala, atsiradusi dėl ginčijamo sprendimo, ir, ketvirta, todėl, kad jis patyrė turtinės žalos dėl išlaidų, kurių jis turėjo ginčijamam sprendimui apskūsti.

⁴² Be to, iš esmės ieškovas teigia, kad jo ieškinys yra priimtinas.

- 43 Grįsdamas savo ieškinį ieškovas nurodo šešis pagrindus. Pirmą, jis teigia, kad Parlamentas pažeidė procedūrą, antra, kad jis pažeidė Protokolo 9 ir 10 straipsnius, trečia, kad Parlamentas pažeidė Europos Parlamento Teisės reikalų komiteto nusistovėjusią praktiką saviraiškos laisvės ir *fumus persecutionis* srityse, ketvirta, kad Parlamentas pažeidė teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus, penkta, kad Parlamentas pažeidė nario nepriklausomumą, ir galiausiai, šešta, kad Parlamentas nesilaikė savo darbo tvarkos taisyklių nuostatų, susijusių su procedūra, po kurios gali būti atimtas Parlamento nario mandatas.
- 44 Iš esmės Parlamentas teigia, kad ieškovas nebėra suinteresuotas, jog būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, nes jo atžvilgiu pradėtas baudžiamasis procesas yra galutinai baigtas priėmus 2009 m. liepos 23 d. *Cour de Cassation* sprendimą ir todėl ieškovo imuniteto klausimas šioje byloje nebekyla. Parlamento teigimu, tai reiškia, kad ginčijamo sprendimo panaikinimas ieškovui nesukels jokių teisinių pasekmių.
- 45 Parlamentas mano, jog iš tiesų ieškovas savo ieškiniu siekia, kad Parlamentas iš naujo išnagrinėtų bylą ir kad po šios peržiūros apgintų jo imunitetą bei nuspręstų, jog reikia sustabdyti persekiojimą, o tai dabar neįmanoma atsižvelgiant į *Cour de Cassation* sprendimą.
- 46 Todėl Parlamentas tvirtina, kad ieškinytis nepriimtinas, ir mano, kad net jei ieškinytis ir būtų pripažintas priimtiniu, priimti sprendimo nebereikia.
- 47 Kalbant apie priimtinumą, Parlamentas iš esmės teigia, kad ginčijamas sprendimas nesukelia teisinių pasekmių, pirma, dėl savo pobūdžio, antra, dėl bendrosios Parlamento narių imunitetų sistemos, ir kad dėl to tai nėra aktas, kurį galima ginčyti.

- 48 Kalbant apie esmę, Parlamentas iš esmės teigia, pirma, kad ieškinys yra pateiktas dėl ataskaitos, kurią parengė Teisės reikalų komitetas ir ypač dėl šios ataskaitos aiškinamosios dalies. Tačiau tik sprendimas, priimtas Parlamentui susirinkus į plenarinį posėdį, gali būti Parlamento aktu, nes nei Teisės reikalų komiteto ataskaitoje esantis pasiūlymas, nei aiškinamoji dalis negali būti pripažįstami Parlamento aktais.
- 49 Antra, iš esmės Parlamentas teigia, kad aktai, susiję su imuniteto gynimu, negali būti tiesiogiai grindžiami Protokolu ir kad dėl to pasirinktas teisinis pagrindas buvo nustatytas jo darbo tvarkos taisyklėse, susijusiose aktų dėl imuniteto gynimo priėmimo procedūra.
- 50 Trečia, iš esmės Parlamentas teigia, kad Parlamento sprendimo neginti imuniteto teisinis imuniteto gynimo pagrindas teoriškai galėjo būti tiek Protokolo 9 straipsnis, tiek ir Protokolo 10 straipsnis.
- 51 Ketvirta, Parlamentas iš esmės nurodo, kad ieškovo teiginiai dėl būtino minėto 10 straipsnio taikymo kelia ne tiek klausimą dėl ginčijamo sprendimo teisinio pagrindo, kiek dėl jo vertinimo iš esmės.
- 52 Penkta, iš esmės Parlamentas nurodo, kad, kalbant apie persekiojimo sustabdymo taikymą, ieškovas savo ieškinyje neteigia, kad Parlamentas turėjo taikyti Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą, bet kad galimas sprendimas ginti ieškovo imunitetą turėjo turėti poveikį, numatytą šioje konstitucinėje nuostatoje, ir kad, jo

nuomone, Protokolo 10 straipsnio pirmos dalies a punkte nėra nuorodos į Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą.

- 53 Šešta, iš esmės Parlamentas teigia, kad net jei jis būtų galėjęs taikyti šią konstitucinę nuostatą ieškovui, jis būtų galėjęs, atsižvelgiant jo diskreciją, priimti tokį patį kaip ginčijamas sprendimą.
- 54 Septinta, iš esmės Parlamentas teigia, kad pritaikius Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą pirmiausia kiltų klausimas, ar jis neprivalėjo veikti tiesiogiai remdamasis šia nacionalinės teisės nuostata, o ne tęsti procedūrą, numatytą jo darbo tvarkos taisyklėse, nes pagal jas tam, kad imuniteto gynimo procedūra įvyktų, imunitetas turi egzistuoti, o pagal Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą iki Asamblėjos sprendimo nėra jokio imuniteto. Be to, net jei jis būtų veikęs pagal Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą, Parlamentas mano, kad jis galėjo priimti neigiamą sprendimą ir ieškovo teisinė padėtis liktų nepasikeitusi.
- 55 Kita vertus, pritaikius persekiojimo sustabdymo procedūrą, Parlamento nuomone, kiltų problema, susijusi apimtimi, kuri turi būti suteikta sąvokai „sesija“, kuri turėtų būti vertinama laikantis Bendrijos požiūrio, o tai reikštų, kad sprendimo sustabdyti persekiojimą galiojimas pasibaigtų pasibaigus metinei 2005–2006 metų sesijai, t. y. 2006 m. kovo mėnesio antrąjį antradienį, nebent Parlamentas atnaujintų sprendimą prašyti sustabdyti persekiojimą.
- 56 Aštunta, iš esmės Parlamentas teigia, kad ieškovas negalėjo veiksmingai remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, nes Parlamentas jam nesuteikė jokių

konkrečių, besąlyginių ir nedviprasmiškų garantijų, kurios jam leistų tikėtis, kad jo imunitetas bus apgintas, juo labiau, kad Parlamentas šios srityje turi plačią diskreciją.

- 57 Devinta, Parlamentas teigia, kad ieškovas nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių jo teiginius, susijusius su tuo, kad ginčijamas sprendimas pažeidžia jo, kaip Parlamento nario, nepriklausomumą.
- 58 Galiausiai dešimta, Parlamentas teigia, kad ieškovo teiginiai, susiję su Parlamento darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 6 dalies antros pastraipos pažeidimu, yra visiškai nepagrįsti, nes ši nuostata visiškai nesusijusi su ginčijamu sprendimu.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 59 Pirmiausia reikia išnagrinėti, ar ieškovas toliau yra suinteresuotas pareikšti ieškinį ir ar todėl reikia priimti sprendimą dėl ieškinio dėl panaikinimo.
- 60 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ieškovo suinteresuotumas pareikšti ieškinį, atsižvelgiant į ieškinio dalyką, turi egzistuoti jį pareiškiant, antraip ieškinys būtų nepriimtinas. Be to, ieškovo suinteresuotumas, kad jo ieškinys būtų patenkintas, turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo dienos, antraip nebūtų reikalinga priimti sprendimą (šiuo klausimu žr. 1963 m. gruodžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Forges de*

Clabecq prieš Haute Autorité, 14/63, Rink. p. 719, 748 ir 2007 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Wunenburger prieš Komisiją*, C-362/05 P, Rink. p. I-4333, 42 punktą).

- 61 Iš tiesų pagal nusistovėjusią teismo praktiką nebereikia priimti sprendimo dėl prašymo panaikinti, jei ieškovas praranda suinteresuotumą, kad ginčijamas aktas būtų panaikintas dėl įvykio, kuris įvyko per teismo procesą (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 5 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *First Data ir kt. prieš Komisiją*, T-28/02, Rink. p. II-4119, 36 ir 37 punktus ir jame nurodytą teismų praktiką), o dėl to šio akto panaikinimas nebegali pats savaime sukelti teisinių pasekmių (šiuo klausimu žr. 1997 m. kovo 14 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen ir Hapag-Lloyd prieš Komisiją*, T-25/96, Rink. p. II-363, 16 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 62 Be to, buvo pripažinta, kad jei suinteresuotumas, kuriuo remiasi ieškovas, yra susijęs su būsima teisine padėtimi, jis turi įrodyti, kad šios padėties atžvilgiu kylanti grėsmė jau yra reali (1992 m. rugsėjo 17 d. Pirmosios instancijos teismo *NBV ir NVB prieš Komisiją*, T-138/89, Rink. p. II-2181, 33 punktas ir 2005 m. balandžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sniace prieš Komisiją*, T-141/03, Rink. p. II-1197, 26 punktas).
- 63 Per teismo procesą *Cour de Cassation* pripažino, kad aplinkybės, dėl kurių kaltinamas ieškovas, negali būti persekiojimo pagrindas. Taip buvo galutinai užbaigtas ieškovo atžvilgiu pradėtas baudžiamas procesas, kuris pradėtas prašymu, dėl kurio buvo priimtas ginčijamas sprendimas.
- 64 Todėl ginčijamo sprendimo panaikinimas pats savaime negali sukelti teisinių pasekmių. Po to, kai buvo priimtas *Cour de Cassation* sprendimas, iš tiesų neišmanoma, kad Parlamentas priimtų naują sprendimą dėl ieškovo imuniteto, susijusį su šioje byloje nagrinėjamomis aplinkybėmis, nes *Cour de Cassation* nusprendė, kad remiantis šiomis aplinkybėmis persekiojimas negalėjo būti pradėtas.

- 65 Todėl ieškovas nebesuinteresuotas, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, ir nebereikia priimti sprendimo dėl prašymo panaikinti.
- 66 Šios išvados nepaneigia argumentai, kuriuos ieškovas pateikė savo atsakyme į Bendrojo Teismo rašytu pateiktą klausimą, siekiant sužinoti jo nuomonę apie 2009 m. birželio 23 d. *Cour de Cassation* sprendimo poveikį.
- 67 Ieškovas savo atsakyme į Bendrojo Teismo raštu pateiktą klausimą teigia, kad jo atžvilgiu vyksta kitas procesas, kurį pradėjo jo dėstytojo veiklai prieštaraujančios organizacijos dėl išrinktų asmenų grupės, kurios narys jis yra, paskelbto pranešimo spaudai, ir kadangi jis šiuo atveju pareikalavo imuniteto, būtų naudinga, kad Bendrasis Teismas priimtų sprendimą šioje byloje.
- 68 Iš Teisingumo Teismo praktikos aišku, kad ieškovas gali ir toliau būti suinteresuotas prašyti panaikinti institucijos aktą, jeigu nurodytas neteisėtumas gali pasikartoti ateityje, nesvarbu, kokios buvo bylos aplinkybės, kuriomis ieškovas pareiškė ieškinį (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 60 punkte minėto Sprendimo *Wunenburger prieš Komisiją* 50–52 punktus ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 69 Net jei, kaip teigia ieškovas, jo atžvilgiu bus pradėti nauji persekiojimai dėl naujų aplinkybių, jis neįrodo, kad tariamas neteisėtumas šioje byloje gali pasikartoti ateityje, ir nesvarbu, kokios aplinkybės šioje byloje. Iš tiesų ieškovas neginčija jam pritaikytų nuostatų teisėtumo, bet teigia, kad Parlamentą šios bylos aplinkybėmis, kuriomis kilo šis ginčas, jas pritaikė neteisėtai. Tai reiškia, kad šio sprendimo 68 punkte nurodyta teismo praktika nagrinėjamu atveju netaikoma ir todėl ieškovas tam, kad pateisintų suinteresuotumą pareikšti ieškinį, negali pagrįstai remtis tuo, kad šis neteisėtumas galėti pasikartoti ateityje, nesvarbu, kokios buvo aplinkybės šioje byloje.

- 70 Be to, ieškovas remiasi suinteresuotumu, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, siekdamas, kad būtų nustatyta, jog jo reikalavimas atlyginti žalą, kuriuo prašoma atlyginti už nukentėjusią reputaciją, o tai jis teigia buvus, yra pagrįstas.
- 71 Tiesa, kad iš teismų praktikos matyti, jog ieškinys dėl panaikinimo nėra nepriimtinas dėl suinteresuotumo nebuvimo vien tik dėl to, kad panaikinus ginčijamą sprendimą institucija, kuri priėmė aktą, gali neturėti galimybes, atsižvelgiant į aplinkybes, įgyvendinti pareigos, kuri jai nustatyta pagal Sutartį. Tokiu atveju suinteresuotumas pareikšti ieškinį išlieka bent jau kaip pagrindas galimam ieškiniumi dėl žalos atlyginimo (1980 m. kovo 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Könecke Fleischwarenfabrik prieš Komisiją*, 76/79, Rink. p. 665, 9 punktas ir 1998 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimo *France ir kt. prieš Komisiją*, C-68/94 ir C-30/95, Rink. p. I-1375, 74 punktas).
- 72 Vis dėlto nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad ieškovas pateikė ieškinį dėl žalos atlyginimo kartu su prašymu panaikinti ir todėl Bendrasis Teismas gali priimti sprendimą dėl pažeidimo, kurį galbūt padarė Parlamentas, buvimo, tačiau nebūtina priimti sprendimo dėl prašymo panaikinti. Taigi ieškovas negali pagrįstai remtis šia teismų praktika savo suinteresuotumui pareikšti ieškinį pateisinti.
- 73 Galiausiai, išlaidų, patirtų dėl šio ieškinio, atlyginimas yra susijęs su bylinėjimosi išlaidų įvertinimu ir taip pat negali pagrįsti ieškovo suinteresuotumo ginčijamo sprendimo panaikinimu.
- 74 Todėl reikia konstatuoti, kad nebereikia priimti sprendimo dėl prašymo panaikinti ir nėra reikalo nagrinėti Parlamento nurodytų nepriimtimumo pagrindų.

2. *Dėl prašymo atlyginti žalą*

Dėl priimtimumo

Šalių argumentai

- ⁷⁵ Parlamentas iš esmės teigia, kad ieškovas ieškinyje nepateikia jokios konkrečios informacijos, t. y. jokių įrodymų, kad trys kumuliacinės sąlygos Bendrijos atsakomybei kilti, t. y. veiksmų, kuriais kaltinama Bendrijos institucija, neteisėtumas, žalos realumas ir priežastinio ryšio tarp šių veiksmų ir nurodytos žalos egzistavimas, yra įvykdytos, ir kad dėl to prašymas atlyginti žalą yra nepriimtinas.
- ⁷⁶ Ieškovas iš esmės pirmiausia mano, kad jis pakankamai teisiškai įrodė Parlamento veiksmų neteisėtumą ir primena pagrindus, kuriuos jis nurodė grįsdamas savo prašymą panaikinti, bei ypač tai, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas remiantis aktyviais netinkamu teisiniu pagrindu. Antra, jis mano, kad dėl ginčijamo sprendimo jis patiria neturtinės žalos ir „teisminį persekiojimą“, o tai yra žala, kuri pasireiškia jo nukentėjusia reputacija dėl to, kad visa Prancūzijos ir tarptautinė spauda atsisakymą apginti jo imunitetą įvertino kaip Parlamento nepritarimą. Trečia, jis mano, kad įrodė, jog tarp neteisėto Parlamento akto ir dėl jo atsiradusios žalos yra priežastinis ryšys.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 77 Pagal Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktą ieškinyje, be kita ko, turi būti nurodytas ginčo dalykas ir ieškinio pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka. Ieškinyje atlyginti žalą, tariamai atsiradusią dėl institucijos, turi būti nurodytos aplinkybės, iš kurių būtų galima nustatyti, kad institucija atliko ieškovo nurodytus veiksmus, kuriais ji kaltinama, priešastis, dėl kurių jis tvirtina, kad egzistuoja priešastinis veiksmų ir tariamai patirtos žalos ryšys, bei tokios žalos pobūdis ir dydis (žr. 2005 m. liepos 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Polyelectrolyte Producers Group prieš Tarybą ir Komisiją*, T-376/04, Rink. p. II-3007, 54 punktą ir nurodytą teismo praktiką). Šios nuorodos turi būti pakankamai aiškios ir tikslios, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Bendrasis Teismas – priimti sprendimą dėl ieškinio, prireikus, be papildomos informacijos. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir gerą teisingumo vykdymą, kad ieškinys būtų priimtinas, reikia, jog esminės jį pagrindžiančios faktinės ir teisinės aplinkybės išplauktų, – kad ir glaustai, tačiau sklandžiai ir suprantamai, – iš paties ieškinio teksto (žr. 2007 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, T-308/05, Rink. p. II-5089, 72 punktą ir nurodytą teismo praktiką).
- 78 Taigi reikia patikrinti, ar ieškinyje pateiktos nuorodos yra pakankamai aiškios ir tikslios, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Bendrasis Teismas – priimti sprendimą dėl prašymo atlyginti žalą be papildomos informacijos.
- 79 Reikia konstatuoti, kad perskaičius ypač išsamų ieškinį matyti, jog veiksmai, kuriais kaltinamas Parlamentas, yra aiškiai įvardyti, ieškinyje nurodyta, kad dėl ginčijamo sprendimo ieškovas patiria neturtinės žalos ir „teisminį persekiojimą“ bei kad ieškinyje reikalaujama iš Parlamento priteisti 8 000 EUR neturtinei žalai atlyginti.
- 80 Šios informacijos pakanka, kad Parlamentas galėtų apsiginti, o Bendrasis Teismas – priimti sprendimą dėl prašymo atlyginti žalą.

81 Todėl prašymą atlyginti žalą reikia pripažinti priimtinu.

Dėl esmės

Šalių argumentai

- 82 Iš esmės ieškovas teigia, kad Parlamento veiksmai yra neteisėti ir jam lėmė neturtinės žalos, kurią jis įvardijo kaip savo nukentėjusią reputaciją. Šią žalą jis įvertina 8 000 EUR suma. Vis dėlto jis pripažįsta, kad dėl *Cour de Cassation* priimto sprendimo dalis šios žalos išnyko.
- 83 Reikia priminti, jog iš esmės ieškovas nurodo, pirma, kad Parlamentas pažeidė procedūrą, antra, kad jis pažeidė Protokolo 9 ir 10 straipsnius, trečia, kad Parlamentas pažeidė nusistovėjusią Teisės reikalų komiteto praktiką saviraiškos laisvės ir *fumus persecutionis* srityje, ketvirta, kad Parlamentas pažeidė teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus, penkta, kad Parlamentas pažeidė Parlamento nario nepriklausomumą, ir galiausiai, šešta, kad Parlamentas nesilaikė darbo tvarkos taisyklių nuostatų, susijusių su procedūra, per kurią gali būti atimtas Parlamento nario mandatas.
- 84 Kalbant apie antrąjį kaltinimą, ieškovas, be kita ko, iš esmės teigia, kad Protokolo 9 straipsnis, kuris susijęs su Parlamento nariams einant pareigas pareikšta nuomone ar balsavimu ir kuriuo Parlamentas grindė savo sprendimą neginti imuniteto, negali būti taikomas nagrinėjamu atveju, nes ši nuostata susijusi tik su per plenarines

sesijas ir per parlamento organų, kaip antai komitetų ar politinių grupių, susirinkimus išreikštomis nuomonėmis ir balsavimu, bet ne su kongrese ar per rinkimų kampaniją išsakyta nuomone.

- 85 Ieškovas teigia, kad jo situacijai turėjo būti taikomas Protokolo 10 straipsnis, nes būtent ši nuostata iš tiesų susijusi su veiksmais, kurie nėra nuomonė ar balsavimas, nesvarbu, ar jie atlikti Europos Parlamente, ar ne. Pasiūlymai, dėl kurių jis buvo patrauktas atsakomybėn, buvo išsakyti per spaudos konferenciją, kuri buvo surengta jo atstovaujamos politinės partijos patalpose siekiant atkreipti dėmesį į po vasarinės pertraukos atnaujintą politinę veiklą.
- 86 Pasirėmęs tik Protokolo 9 straipsniu, Parlamentas padarė teisės klaidą.
- 87 Parlamentas iš esmės teigia, kad sąlygos Europos Bendrijos atsakomybei kilti nėra įvykdytos, todėl prašymas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.
- 88 Dėl veiksmų, kuriais yra kaltinamas, neteisėtumo, Parlamentas, kalbėdamas apie prašymą panaikinti, iš esmės nurodė, kad, pirma, iš tiesų ieškinys yra pareikštas dėl Teisės reikalų komiteto ataskaitos, tačiau tik sprendimas, kurį priėmė pats Parlamentas, gali būti vienu iš jo aktų, nes nei Teisės reikalų komiteto ataskaitoje esantis pasiūlymas, nei aiškinamoji dalis negali būti pripažįstami Parlamento aktais; antra, kad aktai, susiję su imuniteto gynimu, negali būti tiesiogiai grindžiami Protokolu, o pasirinktas teisinis pagrindas buvo nustatytas jo darbo tvarkos taisyklėse, susijusiose su aktų dėl imuniteto gynimo priėmimu; trečia, kad Parlamento sprendimas neginti imuniteto teoriškai galėjo būti priimtas tiek remiantis Protokolo 9 straipsniu, tiek ir Protokolo 10 straipsniu; ketvirta, kad ieškovo teiginiai dėl būtino minėto 10 straipsnio taikymo, susiję ne su klausimu dėl ginčijamo sprendimo teisinio pagrindo, o su jo vertinimu iš

esmės; penkta, kad Protokolo 10 straipsnio pirmos dalies a punkte nėra nuorodos į Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą ir kad ieškovas neteigia, jog Parlamentas turėjo taikyti Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą, bet kad galimas sprendimas ginti ieškovo imunitetą turėjo turėti poveikį, numatytą šioje konstitucinėje nuostatoje; šešta, kad net jei jis būtų galėjęs taikyti šią konstitucinę nuostatą ieškovui, atsižvelgiant į jo diskreciją, jis būtų galėjęs priimti tokį patį kaip ginčijamas sprendimą; septinta, kad pritaikius Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą pirmiausia kiltų klausimas, ar Parlamentas neprivalėjo veikti tiesiogiai remdamasis šia nacionalinės teisės nuostata, o ne tęsti procedūrą, numatytą Darbo tvarkos taisyklėse, ir kad net jei jis būtų veikęs pagal Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio trečią pastraipą, jis galėjo priimti neigiamą sprendimą ir ieškovo teisinė padėtis liktų nepasikeitusi, be to, sprendimo sustabdyti persekiojimą galiojimas pasibaigtų metinės 2005–2006 metų sesijos pabaigoje, t. y. 2006 m. kovo mėnesio antrąjį antradienį, nebent Parlamentas atnaujintų sprendimą prašyti sustabdyti persekiojimą, t. y. kol sprendimo dėl ieškovo nepriėmė *Tribunal correctionnel*; aštunta, kad ieškovas negalėjo veiksmingai remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu; devinta, kad ieškovas nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių jo teiginius, susijusius su tuo, kad ginčijamas sprendimas pažeidžia jo, kaip Parlamento nario, nepriklausomumą; ir galiausiai, dešimta, kad ieškovo teiginiai, susiję su Parlamento darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 6 dalies antros pastraipos pažeidimu, yra visiškai nepagrįsti.

- ⁸⁹ Kalbant apie priežastinį ryšį, Parlamentas teigia, jog jis visiškai neatsako už tai, kad tretieji asmenys neteisingai išaiškino ginčijamą sprendimą ir jame išvelgė ieškovo kaltės prezumpciją.

Bendrojo Teismo vertinimas

- ⁹⁰ Pagal nusistovėjusią teismų praktiką Bendrijos deliktinė atsakomybė už jos institucijų neteisėtus veiksmus pagal EB 288 straipsnio antrą pastraipą kyla, jeigu tenkinamos visos sąlygos, būtent: veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, neteisėtumas, žalos

realumas ir priešastinio ryšio tarp veiksmų, kuriais kaltinama, bei nurodytos žalos buvimas (1982 m. rugsėjo 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Oleifici Mediterranei prieš EEB*, 26/81, Rink. p. 3057, 16 punktas ir 1996 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *International Procurement Services prieš Komisiją*, T-175/94, Rink. p. II-729, 44 punktas).

- 91 Šios trys sąlygos Bendrijos atsakomybei kilti yra kumuliacinės (1999 m. rugsėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*, C-257/98 P, Rink. p. I-5251, 14 punktas ir 2001 m. gruodžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Emesa Sugar prieš Tarybą*, T-43/98, Rink. p. II-3519, 59 punktas). Taigi vienos iš jų nebuvimo pakanka ieškiniui dėl žalos atlyginimo atmesti (2003 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *DLD Trading prieš Tarybą*, T-146/01, Rink. p. II-6005, 74 punktas).
- 92 Šiuo atveju pirmiausia reikia išnagrinėti teiginius dėl Parlamento neteisėtų veiksmų.

— Dėl veiksmų, kuriais kaltinamas Parlamentas

- 93 Reikia priminti, kad kalbant apie pirmąją iš trijų sąlygų Bendrijos deliktinei atsakomybei kilti, minėtų šio sprendimo 90 punkte, pagal teismų praktiką reikalaujama įrodyti pakankamai akivaizdų teisės normos, suteikiančios privatiems asmenims teises, pažeidimą. Kalbant apie reikalavimą, kad pažeidimas turi būti gana akivaizdus, lemiamas kriterijus, kai būtent atitinkama institucija turi plačią diskreciją, yra aiškus ir sunkus atitinkamos šios institucijos diskrecijos apribojimų pažeidimas. Kai ši institucija turi tik labai mažą diskreciją ar net iš viso jos neturi, net paprasto Bendrijos teisės pažeidimo gali pakakti pakankamai sunkiam pažeidimui nustatyti (2000 m. liepos 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją*, C-352/98 P, Rink. p. I-5291, 43 ir 44 punktai ir 2001 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo

sprendimo *Comafrica ir Dole Fresh Fruit Europe prieš Komisiją*, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 ir T-225/99, Rink. p. II-1975, 134 punktą).

- 94 Be to, nors Europos Bendrijoms šiuo dokumentu pripažįstami privilegijos ir imunitetai yra tik funkcinio pobūdžio, nes jais siekiama, kad nebūtų trukdoma Bendrijų veikimui ir jų nepriklausomumui (1989 m. balandžio 11 d. Teisingumo Teismo nutarties *Générale de Banque prieš Komisiją*, 1/88 SA, Rink. p. 857, 9 punktas ir 1990 m. liepos 13 d. Teisingumo Teismo nutarties *Zwartveld ir kt.*, C-2/88 IMM, Rink. p. I-3365, 19 punktas), vis dėlto jie buvo aiškiai suteikti Europos Parlamento nariams bei Bendrijos institucijų pareigūnams ir kitiems tarnautojams. Aplinkybė, jog privilegijos ir imunitetai yra numatyti Bendrijos viešojo intereso sumetimais, pateisina institucijoms suteiktą galią prireikus atšaukti imunitetą, tačiau nereiškia, kad šios privilegijos ir imunitetai yra suteikti tik Bendrijai, ir netaikomi jos pareigūnams, kitiems tarnautojams ir Parlamento nariams. Taigi Protokolu nurodytiems asmenims sukuriama subjektinė teisė, kurios laikymasis užtikrinamas teise pareikšti Sutartyje numatytą ieškinį (šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mote prieš Parlamentą*, T-345/05, Rink. p. II-2849, 28 punktą, taip pat pagal analogiją žr. 1960 m. gruodžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Humblet prieš Belgiją*, 6/60, Rink. p. 1125).
- 95 Reikia pripažinti, kad L. Romagnoli laiške, 2005 m. balandžio 7 d. nusiųstame Parlamento primininkui, kuriuo prašoma kreiptis į Teisės reikalų komitetą su prašymu ginti ieškovo, kaip Parlamento nario, imunitetą, remdamasis Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu nurodė, kad Parlamento nario imunitetas, kuriuo naudojosi B. Gollnish, numatytas Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad Asamblėja, kuriai priklauso parlamento narys, gali reikalauti sustabdyti persekiojimą. Vadinasi, jis, remdamasis Parlamento darbo taisyklių 6 straipsnio 3 dalimi, ėmėsi veiksmų B. Gollnish imunitetui ginti esant jo sutikimui.
- 96 Per posėdį Parlamentas pripažino, kad L. Romagnoli prašymo dalykas aiškiai buvo siekis, kad Parlamentas pareikalautų sustabdyti persekiojimą remdamasis Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu ir Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsniu.

- 97 Reikia pripažinti, kad vadovaudamasis Teisės reikalų komiteto jam pateiktu pasiūlymu neginti B. Gollnisch imuniteto ir ginčijamame sprendime nurodydamas šio komiteto pranešimą be jokių išlygų dėl šio dokumento aiškinamosios dalies turinio, Parlamentas patvirtino pranešimo motyvus.
- 98 Iš to darytina išvada, kad Teisės reikalų komiteto pateikta pranešimo aiškinamosios dalies kritika turi būti laikoma nukreipta prieš paties ginčijamo sprendimo motyvus (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 94 punkte minėto Sprendimo *Mote prieš Parlamentą* 59 punktą).
- 99 Iš Teisės reikalų komiteto ataskaitų projektų aišku, kad:
- pirmame ataskaitos projekte buvo siūloma išvada ginti ieškovo imunitetą remiantis Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu,
  - antrame ataskaitos projekte buvo siūloma neginti ieškovo imuniteto remiantis argumentais, grindžiamais Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu,
  - trečiame ataskaitos projekte buvo siūloma neginti ieškovo imuniteto nesiremiant nei Protokolo 9 straipsniu, nei 10 straipsniu,

- paskutiniame variante ataskaitos išvada, kurią priėmė Teisės reikalų komitetas, o po to ir pats Parlamentas, buvo neginti ieškovo imuniteto, 1 dalyje „III. Siūlo mo sprendimo motyvai“ pažymint, jog Teisės reikalų komitetas nusprendė, kad ši byla turi būti nagrinėjama atsižvelgiant į Protokolo 9 straipsnį.
- 100 Atsižvelgiant į Parlamentui pateikto prašymo, kurio dalykas buvo persekiojimo sustabdymas remiantis Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu ir Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsniu, turinį, Parlamentas, kuris nusprendė nagrinėti šį prašymą tik atsižvelgdamas į Protokolo 9 straipsnį, turi būti pripažintas atsisakiusiu jį nagrinėti Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punkto atžvilgiu.
- 101 Reikia pripažinti plačią Parlamento diskreciją kalbant apie kryptį, kurią jis nori suteikti sprendimui, kuris priimtas dėl tokio prašymo, koks pateiktas nagrinėjamu atveju.
- 102 Vis dėlto šioje byloje į Parlamentą buvo kreiptasi su prašymu sustabdyti persekiojimą remiantis Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu, ir jis nebuvo dviprasmiškas, todėl klausimas, ar sprendimas turėjo būti priimtas remiantis Protokolo 9 straipsniu, ar 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu, nepriskiriamas Parlamento diskrecijai.
- 103 Iš tiesų reikia konstatuoti, kad Parlamentas nenusprendė tenkinti jam pateiktą prašymą ar netenkinti, o tai būtų sprendimas, susijęs su jo diskrecija.
- 104 Parlamentas į jam pateiktą prašymą atsakė, kad jis neketina ginti ieškovo imuniteto atsižvelgdamas į Protokolo 9 straipsnį.

- 105 Todėl reikia pripažinti, kad nepriimdamas sprendimo remiantis Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu, Parlamentas nepriėmė sprendimo dėl galimo persekiojimo sustabdymo, kuris numatytas Prancūzijos Konstitucijos 26 straipsnio 3 dalyje.
- 106 Iš tiesų Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punkto nuostatomis reikalaujama, kad Parlamento narių imuniteto, kuriuo jie naudojami savo nacionalinėje teritorijoje, apimtis ir taikymo sritis būtų nustatomos pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus, į kuriuos daroma nuoroda šioje nuostatoje.
- 107 Be to, atsižvelgiant į tai, kad pagal Akto dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (OL L 278, 1976, p. 5) 7 straipsnio antrą pastraipą nuo 2004 m. Europos Parlamento rinkimų Europos Parlamento narių pareigos yra nesuderinamos su nacionalinio parlamento nario pareigomis, Europos Parlamentas turi užtikrinti imunitetų, numatytų Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punkte, veiksmingumą ir tai Parlamentas pripažino per posėdį.
- 108 Kadangi dėl priežasčių, numatytų šio sprendimo 94 punkte, Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu, kurio tikslas, kartu su nacionalinės teisės aktų nuostatomis, į kurias jame daroma nuoroda, įtvirtinti imunitetų, kuriais naudojami Parlamento nariai jų nacionalinėje teritorijoje per Parlamento sesijas, sistemą, nurodytiems asmenims sukuriama subjektinė teisė ir todėl tai yra teisės norma, kurios tikslas nustatyti teises Parlamento nariams, kurie jomis naudojami, tai reiškia, kad Parlamentas, nepriimdamas sprendimo pagal Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktą, pakankamai akivaizdžiai pažeidė teisės normą, suteikiančią teisių privatiems asmenims.
- 109 Todėl reikia išnagrinėti, ar įvykdytos kitos Bendrijos deliktinės atsakomybės sąlygos, t. y. sąlygos dėl žalos realumo ir priežastinio ryšio buvimo.

— Dėl priežastinio ryšio

- 110 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką Bendrijos deliktinės atsakomybės srityje sąlyga dėl priežastinio ryšio egzistavimo yra įvykdyta, kai egzistuoja tiesioginis priežasties ir pasekmės ryšys tarp atitinkamos institucijos padaryto pažeidimo ir nurodytos žalos; tokį ryšį turi įrodyti ieškovas. Bendrija gali būti patraukta atsakomybėn tik dėl žalos, kuri pakankamai tiesiogiai atsiranda dėl atitinkamos institucijos neteisėto elgesio (1992 m. sausio 30 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Finsider ir kt. prieš Komisiją*, C-363/88 ir C-364/88, Rink. p. I-359, 25 punktas ir 2007 m. liepos 5 d. Teisingumo Teismo nutarties *Yedaş Tarim ve Otomotiv Sanayi ve Ticaret prieš Tarybą ir Komisiją*, C-255/06 P, 61 punktas), t. y. šis elgesys turi būti žalą lemianti priežastis (žr. 2000 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Royal Olympic Cruises ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-201/99, Rink. p. II-4005, 26 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Tačiau Bendrija neprivalo ištaisyti visų, net ir tiesiogiai nesusijusių, savo institucijų veiksmų žalingų pasekmių (šiuo klausimu žr. 1979 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dumortier frères ir kt. prieš Tarybą*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ir 45/79, Rink. p. 3091, 21 punktą).
- 111 Ieškovas teigia, kad dėl Parlamento padarytų pažeidimų, kurie nurodyti šio sprendimo 83 punkte, nukentėjo jo reputacija ir jis tuo remiasi.
- 112 Vis dėlto pažymėtina, jog ieškovas 2009 m. liepos 23 d. atsakyme į Bendrojo Teismo rašytu pateiktą klausimą patikslino, kad *Cour de Cassation* sprendimas visiškai nepaaiškina neturtinės žalos, padarytos ginčijamu sprendimu. Taigi ieškovas pats įvardija, kad aptariama žala ar jos dalis kilo dėl jo atžvilgiu vykdyto Prancūzijos institucijų persekiojimo.
- 113 Taigi Parlamento padarytas teisės pažeidimas, t. y. atsisakymas nagrinėti prašymą atsižvelgiant į Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktą ir tai, kad ieškovui neatsakyta šiuo pagrindu, nėra tiesioginė ir lemiamą reputacijos pažeidimo ar bent jau dalies pažeidimo, kuriuo remiasi ieškovas, priežastis.

- 114 Be to, bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo neteisėtumas negali būti tiesioginė ir lemiamą reputacijos pažeidimo, kuriuo remiasi ieškovas, priežastis.
- 115 Iš tiesų, kaip tą pripažįsta ieškovas raštu pateiktame atsakyme į Bendrojo Teismo klausimą dėl pasekmių, kurias sukelia *Cour de Cassation* sprendimas, jei Parlamentas būtų pasirėmęs Protokolo 10 straipsnio pirmos pastraipos a punktu, jis pagrįstai būtų galėjęs priimti ir sprendimą prašyti sustabdyti persekiojimą, ir sprendimą nesustabdyti persekiojimo.
- 116 Sprendimas reikalauti sustabdyti persekiojimą iš tiesų nėra neišvengiama dėl to Parlamentui pateikto prašymo pasekmė, atsižvelgiant į didelę Parlamento diskreciją, kurią jam reikia pripažinti šioje srityje.
- 117 Todėl aplinkybė, kad Parlamentas netenkino pateikto prašymo reikalauti sustabdyti persekiojimą, remdamasis netinkamu teisiniu pagrindu, negali būti tiesioginė ir lemiamą nurodytos žalos priežastis, darant prielaidą, kad ji įrodyta.
- 118 Kadangi priežastinis ryšys nenustatytas, reikia atmesti prašymą atlyginti žalą kaip nepagrįstą, o paskutinės sąlygos Bendrijos atsakomybei atsirasti, t. y. žalos, nagrinėti nebereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 119 Iš esmės ieškovas reikalauja, kad iš Parlamento būtų priteista 4000 EUR už išlaidas, patirtas jam konsultuojantis ir rengiant ieškinį. Jis palieka Bendrajam Teismui nuspręsti dėl jo prašymo priimtumo.
- 120 Iš esmės Parlamentas teigia, kad nurodymas sumokėti fiksuotą sumą, kokios reikalauja ieškovas, nenumatytas Procedūros reglamento 87 ir tolesniuose straipsniuose ir kad dėl to prašymas iš Parlamento priteisti išlaidas nepriimtinas.
- 121 Pagal Procedūros reglamento 91 straipsnio b punktą atlygintinomis išlaidomis laikomos būtinosios išlaidos, kurias dėl proceso patyrė šalys, pirmiausia kelionės bei gyvenimo išlaidos ir atstovų, patarėjų arba advokatų atlyginimas.
- 122 Nors šiuo pagrindu ieškovas neturi teisės į fiksuotą sumą, reikia nuspręsti, kad ieškovo prašymu siekiama prisiteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas. Todėl prašymas nėra nepriimtinas.
- 123 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 124 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 6 dalį, jeigu byloje nereikia priimti sprendimo, Teismas išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra.

- 125 Atsižvelgiant į aplinkybes šioje byloje reikia nuspręsti, kad Parlamentas padengia savo išlaidas ir du trečdalius ieškovo patirtų išlaidų, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Nereikia priimti sprendimo dėl prašymo panaikinti.**
- 2. Atmesti prašymą dėl žalos atlyginimo.**
- 3. Europos Parlamentas padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir du trečdalius Bruno Gollnisch patirtų bylinėjimosi išlaidų, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

4. B. Gollnisch padengia trečdalį savo bylinėjimosi išlaidų, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Paskelbta 2010 m. kovo 19 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.